

Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)

OID dokumenta: 1.3.6.1.4.1.31266.10.1.9

Verzija 1.1

24. jun 2024. godine

Sadržaj

1. Uvod i pregled osnovnih prepostavki	4
1.1. Uvod	4
1.2. Osnovne prepostavke	5
2. Pojmovi koji se koriste u dokumentu	5
3. Naziv dokumenta i identifikacija	6
3.1. Administracija Praktičnih pravila	7
3.1.1. Kontakt	8
4. Pravni osnov	8
5. Učesnici	8
5.1. Pružalač usluge	8
5.2. Registracija	9
5.3. Korisnik	9
5.4. Pouzdajuće strane	9
6. Obaveze i odgovornosti	10
6.1. Obaveze i odgovornosti pružaoca usluge	10
6.3. Obaveze i odgovornosti korisnika	13
6.4. Obaveze i odgovornosti pouzdajućih strana	14
7. Dozvoljena upotreba	14
8. Provera identiteta	15
9. Procedura registracije	15
9.1. Ime i prezime	16
9.2. Jedinstveni matični broj građana (JMBG)	17
9.3. Broj lične karte i datum isteka lične karte	17
9.4. Datum rođenja	17
9.5. Broj telefona	17
9.6. Evidencijski broj stranca (EBS)	17
9.7. Broj putne isprave – nerezidenti i datum isteka putne isprave	18
9.8. Adresa elektronske pošte	18
9.9. Podatak o prebivalištu	19

10. Uslovi i način izdavanja sredstva "Šema PKSCA"	19
11. Uspostava naloga	19
12. Obaveštavanje korisnika	20
12.1. Obaveštenje o odobrenju i odbijanju zahteva.....	20
12.2. Obaveštenje o aktivaciji sredstva „Šema PKSCA"	20
13. Autentikacija	20
14. Operativni zahtevi u vezi sa životnim ciklusom sredstva „Šema PKSCA"	21
14.1. Zahtev za izdavanje sredstva „Šema PKSCA"	21
14.1.1. Proces podnošenja zahteva za izdavanje sredstva „Šema PKSCA"	21
14.1.2. Proces dostavljanja zahteva za izdavanja sredstva „Šema PKSCA"	22
14.1.3. Obrada zahteva za izdavanje sredstva „Šema PKSCA"	22
14.2.2. Obaveštenje korisnika o izdatom sredstvu „Šema PKSCA"	23
14.3. Obnavljanje sredstva „Šema PKSCA"	23
14.4. Modifikacija sredstva „Šema PKSCA"	23
14.5. Suspenzija	24
14.5.1. Opoziv	24
14.5.2. Ponovna aktivacija	24
15. Administriranje Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politike privatnosti i Praktičnih pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)	24
16. Vođenje evidencije i čuvanje zapisa	26
17. Organizacioni uslovi	26
18. Fizički pristup	27
19. Plan završetka rada	27
20. Nezavisne interne revizije	28
21. Bezbednost informacija	28
22. Mrežne bezbednosne kontrole	28
23. Zaštita kriptografskog materijala	29
24. Interoperabilnost	29
25. Zaštita podataka o ličnosti	29
Istorija dokumenta.....	31
Odobrenje dokumenata.....	31

Na osnovu člana 13. Stav 2. Uredbe o bližem uređenju uslova koje moraju da ispune šeme elektronske identifikacije za određene nivoe pouzdanosti ("Službeni glasnik RS", broj 60/18) Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije donosi

Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)

1. Uvod i pregled osnovnih prepostavki

1.1. Uvod

Ovim dokumentom se definišu praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije pod nazivom „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije " (u daljem tekstu: „Šema PKSCA").

Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije nadležno je za elektronsku identifikaciju i autentikaciju korisnika usluga portala Moje eUsluge.

Identifikacija i autentikacija korisnika elektronskih usluga putem portala Moje eUsluge obavlja se korišćenjem sredstava elektronske identifikacije izdatih u okviru registrovanih šema elektronske identifikacije osnovnog, srednjeg (značajnog) i osnovnog nivoa pouzdanosti.

Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije upravlja portalom Moje eUsluge i pružalac je usluge elektronske identifikacije i autentikacije putem portala Moje eUsluge i izdavalac sredstava elektronske identifikacije u okviru registrovanih šema:

1. „Šema PKSCA", vrste korisničko ime i lozinka, osnovnog nivoa pouzdanosti, i
2. „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema eUsluge), vrste elektronski sertifikat u oblaku, visokog nivoa pouzdanosti.

Šeme „PKSCA" i Šema „eUsluge" su upisane u Registar pružalaca usluge elektronske identifikacije i šema elektronske identifikacije koje vodi nadležni organ.

1.2. Osnovne pretpostavke

Sredstvo elektronske identifikacije „Šema PKSCA“ se izdaje na zahtev fizičkim licima sa navršenih 16 godina, državljanima Republike Srbije i stranim državljanima sa dozvolom za privremeni boravak ili stalno nastanjenje, kao i nerezidentima sa važećom putnom ispravom, u skladu sa postupkom izdavanja.

Sredstvo „Šema PKSCA“ je nematerijalno sredstvo koje se sastoji od adrese elektronske pošte korisnika koja predstavlja njegovo korisničko ime („ID korisnika“) i lozinke.

„Šema PKSCA“ sadrži jedan element (faktor) autentikacije različitih kategorija, lozinku koja je poznata isključivo korisniku.

„Šema PKSCA“ je osnovnog nivoa pouzdanosti, što znači da obezbeđuje ograničeno poverenje u identitet kojim se lice predstavlja i da koristi sredstva i procedure čija je svrha da smanje rizik zloupotrebe odnosno neistinitog predstavljanja.

Postupak izdavanja sredstva "Šema PKSCA" sastoji se od procedure podnošenja zahteva (provera identiteta podnosioca zahteva i registracija), odobrenja (izdavanja parametara za autentikaciju), nakon čega aktivaciju sredstva „Šema PKSCA“ vrši sam korisnik.

Imaći kvalifikovanih sertifikata za elektronski potpis (KES) izdavalaca upisanih u Registar pružalaca kvalifikovanih usluga od poverenja Republike Srbije za uslugu izdavanja kvalifikovanih sertifikata za elektronski potpis, kao imaćima sredstava elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti, omogućeno je da na osnovu registracije izvršene KES-om, u bilo kom trenutku putem svog korisničkog naloga na portalu Moje eUsluge izdaju sebi parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA“.

Sredstvo „Šema PKSCA“ vezuje se za jedinstveni matični broj građana (JMBG), evidencijski broj stranog državljanina (EBS) ili putnu ispravu za nerezidente, tako da jedno lice može biti korisnik samo jednog sredstva "Šema PKSCA".

Pružanje usluge elektronske identifikacije i šeme "Šema PKSCA" je besplatno, odnosno obavlja se bez naknade.

Postupak elektronske identifikacije i autentikacije sredstvom "Šema PKSCA" može biti pokrenut isključivo na zahtev korisnika.

2. Pojmovi koji se koriste u dokumentu

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom dokumentu imaju sledeće značenje:

- **Elektronska identifikacija** je postupak korišćenja ličnih identifikacionih podataka u elektronskom obliku koji jednoznačno određuju fizičko lice.
- **Šema elektronske identifikacije "Šema PKSCA"** je sistem izdavanja sredstva elektronske identifikacije.
- **Usluga elektronske identifikacije** je usluga koja omogućava korišćenje šeme "Šema PKSCA" u cilju pristupa uslugama i funkcionalnostima portala Moje eUsluge pri čemu se u okviru te usluge pružaju garancije da identifikacioni podaci iz sredstva elektronske identifikacije "Šema PKSCA" odgovaraju licu kome je sredstvo izdato.
- **Autentikacija** je proces provere identiteta lica koji se obavlja putem portala Moje eUsluge.
- **Sredstvo elektronske identifikacije** je materijalno ili nematerijalno sredstvo koje sadrži identifikacione podatke i kojim se dokazuje identitet prilikom autentikacije.
- **Sredstvo elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)** je sredstvo elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti, čiji je izdavalac Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije.
- **Kvalifikovani sertifikat za elektronski potpis** (kvalifikovani elektronski sertifikat, KES) čiji je izdavalac upisan u Registar pružalaca kvalifikovanih usluga od poverenja Republike Srbije za uslugu izdavanja kvalifikovanih sertifikata za elektronski potpis.
- **Jedinstvena prijava** (eng. Single Sign-On) podrazumeva da je na osnovu prijave (autentikacije) izvršene putem portala Moje eUsluge, autentikovanom korisniku omogućen pristup i korišćenje usluga i funkcionalnosti portala koje su dostupne na osnovu autentikacije sredstvom istog nivoa pouzdanosti na svim softverskim rešenjima pouzdajućih strana.
- **Jedinstvena odjava** (eng. Single Sign-Off) podrazumeva da se korisnik odjavom koja je obavljena na portalu Moje eUsluge ili na softverskom rešenju bilo koje pouzdajuće strane, ujedno odjavljuje sa portala Moje eUsluge i softverskih rešenja svih pouzdajućih strana.

3. Naziv dokumenta i identifikacija

Ovim dokumentom se definišu Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (Praktična pravila).

Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije je upisano u Registar pružalaca usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije, i odgovorna je za publikaciju politike pružanja usluge i svih praktičnih pravila u cilju podrške pružanju usluge elektronske identifikacije i izdavanju sredstva "Šema PKSCA". Politika pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), i praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (Praktična pravila) predstavljaju odgovarajuću politiku i praktična pravila koja se primenjuju pri pružanju usluge elektronske identifikacije u šeme "Šema PKSCA".

Pružalac usluge utvrđuje Opšte uslove pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (u daljem tekstu: Opšti uslovi). Opšti uslovi se ugrađuju u dokumenta:

1. Politika pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA),
2. Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (Praktična pravila), ovaj dokument.

Opšti uslovi pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politika pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (Praktična pravila) su javni dokumenti.

Ovim dokumentom definiše se način poslovanja i poslovne i operativne procedure koje pružalac usluge primenjuje pri izdavanju i upravljanju sredstvom elektronske identifikacije.

3.1. Administracija Praktičnih pravila

Pružalac usluge odgovoran je za periodičan pregled i ažuriranje Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), kao i vanredne promene odgovarajućih odredbi koje proističu iz eventualnih promena u zakonskoj regulativi ili tehničkim karakteristikama sredstva elektronske identifikacije "Šema PKSCA".

Dokument Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) se redovno periodično pregleda i po potrebi ažurira. Internom procedurom se definiše period pregleda, a koji ne može biti redi od jednog puta u toku kalendarske godine.

Prema datoј internoj proceduri, dokument Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) se može ažurirati i češće nego jednog puta godišnje ukoliko se za to steknu uslovi. Takvi uslovi se odnose, između ostalog, i na vanredne promene u zakonskoj regulativi.

3.1.1. Kontakt

Kontakt sa sertifikacionim telom Privredne komore Srbije se obavlja isključivo preko HelpDesk online aplikacije koja je dostupna na internet adresi <https://helpdesk.pksca.rs/>

4. Pravni osnov

Pružanje usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" usklađeno je sa:

- Zakonom o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju ("Službeni glasnik RS", broj 94/2017 i 52/2021),
- Uredbom o bližem uređenju uslova koje moraju da ispune šeme elektronske identifikacije za određene nivoe pouzdanosti ("Službeni glasnik RS", broj 60/2018),
- Pravilnikom o registru pružalaca usluga elektronske identifikacije i šema elektronske identifikacije ("Službeni glasnik RS", broj 67/2018)
- Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti ("Službeni glasnik RS", broj 87/2018).

5. Učesnici

5.1. Pružalac usluge

Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije, kao telo upisano u Registar pružalaca usluge elektronske identifikacije i šema elektronske identifikacije u Republici Srbiji, registrovani je pružalac usluge elektronske identifikacije i šeme "Šema PKSCA".

Pružalac usluge obezbeđuje tehničke i bezbednosne uslove i uspostavlja hijerarhijsku i organizacionu strukturu za bezbedno i kontinuirano pružanje usluge. Pružalac usluge pruža kompletну uslugu elektronske identifikacije šeme "Šema PKSCA", koja uključuje sledeće servise:

1. Registracija i provera identiteta
2. Upravljanje sredstvom elektronske identifikacije
  - Izdavanje, distribucija i aktivacija
  - Suspenzija, opoziv i ponovna aktivacija
3. Autentikacija
4. Prosleđivanje podataka o autentikovanom korisniku pouzdajućoj strani.

5.2. Registracija

Pružalac usluge omogućava da se usluga izdavanja sredstva "Šema PKSCA" realizuje elektronskim putem, na osnovu autentikacije na portalu Moje eUsluge kvalifikovanim elektronskim sertifikatom, kao i podnošenjem zahteva za korišćenje kvalifikovanih usluga od poverenja u oblaku.

5.3. Korisnik

Korisnik sredstva elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (u daljem tekstu: korisnik), je fizičko lice sa navršenih 16 godina, državljanin Republike Srbije, stranac kome je odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji ili nerezident, kome je po uspešnoj realizaciji postupka za izdavanje sredstva "Šema PKSCA" omogućeno da koristi "Šema PKSCA" vrste korisničko ime i lozinka za pristup sistemima, uslugama i funkcionalnostima portala Moje eUsluge koje su dostupne na osnovu autentikacije sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti.

5.4. Pouzdajuće strane

Pouzdajuće strane su pružaoci usluga koji, na osnovu skupa podataka o identitetu i nivou pouzdanosti autentikacije lica koji dobijaju od portala Moje eUsluge, pružaju elektronske usluge korisniku.

Portal Moje eUsluge prosleđuje softverskim rešenjima pouzdajućih strana skup podataka o autentikovanom korisniku, i to: ime, prezime, jedinstveni matični broj građana (JMBG), evidencijski broj stranca (EBS) ili broj pasoša za nerezidente, adresu elektronske pošte, kao i informaciju o nivou pouzdanosti sredstva kojim je izvršena autentikacija.

Pouzdajuće strane same utvrđuju zahtevani nivo pouzdanosti sredstva elektronske identifikacije kojim je potrebno izvršiti autentikaciju za svaku od usluga koje pružaju, odnosno same određuju koje od usluga iz njihove nadležnosti će korisnicima biti dostupne na osnovu identifikacije i autentikacije sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti.

6. Obaveze i odgovornosti

6.1. Obaveze i odgovornosti pružaoca usluge

Pružalac usluge je dužan da sprovodi sve procedure definisane u ovim Praktičnim pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA).

Do nivoa specificiranog u odgovarajućim poglavljima Praktičnih pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Politike pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), pružalac usluge se obavezuje da:

1. usvoji i primenjuje Opšte uslovi pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politiku pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), u skladu sa propisima, kao i domaćim i međunarodnim standardima u oblasti elektronske identifikacije;
2. upozna korisnika sredstva sa uslovima korišćenja usluge, uključujući sva ograničenja njene upotrebe, kao i sa eventualnim naknadama za korišćenje usluge;
3. usvoji politiku privatnosti, u skladu sa propisima Republike Srbije;
4. uspostavi odgovarajuće politike i postupke koje osiguravaju korisniku sredstva pravovremeno i pouzdano informisanje o promenama uslova korišćenja usluge, odnosno politike privatnosti;
5. čuva podatke o izdavanju sredstva „Šema PKSCA”, uključujući podatke vezane za proveru identiteta korisnika, najmanje deset godina po izdavanju;
6. vodi evidenciju i čuva informacije o značajnim događajima vezanim za svoj operativni rad i bezbednosne pretpostavke registrovane šeme „Šema PKSCA”;
7. vodi evidenciju o korišćenju sredstva „Šema PKSCA” i čuva podatke iz evidencije ukoliko je to neophodno za potrebe revizije, istrage u slučaju kršenja bezbednosti informacija i za potrebe zadržavanja podataka, u skladu sa zakonom;
8. obezbedi izvor tačnog vremena koji je sinhronizovan sa izvorom referentnog vremena koji odredi ministarstvo nadležno za poslove informacionog društva i

- pouzdano ugrađuje informaciju o tačnom vremenu u evidencije tač. (5), (6) i (7) poglavlja 6.1 ovog dokumenta;
9. obezbedi da su njegovi zaposleni, angažovana lica i podizvođači obučeni i kvalifikovani za poslove koji se odnose na uslugu elektronske identifikacije;
  10. obezbedi adekvatan broj zaposlenih i angažovanih lica i podizvođača za primereno obavljanje usluge;
  11. obezbedi neposredan nadzor i zaštitu objekata koji se upotrebljavaju za pružanje usluga, od štete uzrokovane vremenskim uslovima, neovlašćenim pristupom i drugim uzrocima koji mogu uticati na bezbednost usluge;
  12. obezbedi da u objektima koji se koriste za pružanje usluge pristup područjima u kojima se nalaze ili se obrađuju lični, kriptografski ili drugi poverljivi podaci mogu imati samo ovlašćena zaposlena i angažovana lica ili podizvođači;
  13. ima plan završetka rada u slučaju prestanka pružanja usluge, kojim se obezbeđuje obaveštavanje korisnika o prestanku pružanja usluga i adekvatno čuvanja podataka;
  14. obezbedi da, u cilju usklađenosti usluge sa relevantnom politikom, vrši periodične nezavisne interne ili eksterne revizije kojima su obuhvaćeni svi delovi koji se odnose na isporuku usluga;
  15. podnosioca zahteva za izdavanje sredstva „Šema PKSCA“ upozna sa:
    - načinom upotrebe sredstva „Šema PKSCA“;
    - propisima i pravilima koji se odnose na korišćenje usluge elektronske identifikacije,
    - informacijama o nivou pouzdanosti šeme „Šema PKSCA“;
    - rizicima od eventualne zloupotrebe odnosno neistinitog predstavljanja;
    - merama koje podnositelj zahteva treba da preduzme radi bezbednog korišćenja sredstva „Šema PKSCA“;
  16. pribavi pribavi saglasnost za obradu podataka o ličnosti;
  17. u postupku izdavanja sredstva „Šema PKSCA“ obezbedi da se provera identiteta lica izvrši na osnovu fizičke identifikacije podnosioca zahteva i neposrednog uvida u važeću ličnu kartu, ličnu kartu stranca, putnu ispravu, ili elektronskim putem na osnovu autentikacije sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti. Lična karta, lična karta stranca ili putna isprava na osnovu kojih se vrši provera identiteta moraju biti izdati od strane nadležnog tela. Sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti smatra se kvalifikovani sertifikat za elektronski potpis čiji je izdavalac upisan u Registr pružalaca kvalifikovanih usluga od poverenja u Republici Srbiji za uslugu izdavanja kvalifikovanih sertifikata za elektronski potpis ili drugo registrovano sredstvo za autentikaciju osnovnog nivoa pouzdanosti. Kvalifikovani elektronski sertifikat na osnovu kog se vrši provera identiteta elektronskim putem mora sadržati jedinstveni matični broj građana (JMBG), evidencijski broj stranca (EBS) ili broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident;

18. u postupku izdavanja sredstva „Šema PKSCA" sa svoje strane preduzme mere da se osigura isporuka samo licu kome je sredstvo namenjeno, odnosno korisniku;
19. licu koje ispunjava uslove za izdavanje sredstva „Šema PKSCA" dostavi parametar za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA";
20. omogući suspenziju i opoziv sredstva, kao i da preduzme mere u cilju sprečavanja neovlašćene suspenzije, opoziva ili ponovne aktivacije;
21. u slučaju ponovnog izdavanja, izvrši ponovnu proveru identiteta;
22. izdaje sredstvo elektronske identifikacije koje sadrži dva elementa (faktora) autentikacije različitih kategorija, instaliranu mobilnu aplikaciju na mobilnom uređaju kao „nešto što lice poseduje", kredencijale, kao „nešto što lice zna";
23. izdaje sredstvo elektronske identifikacije koje je projektovano na način da obezbeđuje mogućnost korišćenja sredstva samo korisniku sredstva, odnosno da se može prepostaviti da se sredstvo elektronske identifikacije upotrebljava samo pod kontrolom korisnika sredstva;
24. obezbedi pouzdanu proveru sredstva „Šema PKSCA" i njegove valjanosti prilikom otkrivanja ličnih identifikacionih podataka korisnika putem dinamičke autentikacije;
25. obezbedi zaštitne kontrole za proveru sredstva prilikom procesa autentikacije, u cilju onemogućavanja ugrožavanja mehanizma autentikacije, kao što je otkrivanje faktora autentikacije, neovlašćeni pristup, neovlašćeno presretanje i drugi načini ugrožavanja;
26. uspostavi efikasan sistem upravljanja bezbednošću informacija u cilju upravljanja rizicima koji se odnosi na bezbednost informacija, u skladu sa standardima i načelima za upravljanje rizicima koji se odnose na bezbednost informacija;
27. uspostavi odgovarajuće tehničke kontrole za upravljanje rizicima za bezbednost usluga kojima se štiti poverljivost, celovitost i dostupnost informacija koje se obrađuju;
28. obezbedi da su elektronski komunikacioni kanali koji se upotrebljavaju za razmenu ličnih ili poverljivih informacija zaštićeni od neovlašćenog pristupa, neovlašćenog presretanja, neovlašćenog korišćenja i drugih načina ugrožavanja;
29. ograniči pristup kriptografskom materijalu na ovlašćena lica i aplikacije za koje se taj pristup izričito zahteva, kao i da obezbedi da se takav materijal nikad kontinuirano ne čuva u formatu običnog nekriptovanog teksta;
30. osigura kontinuiranu bezbednost informacija, kao i da obezbedi da je sistem otporan na promene nivoa rizika, incidente i kršenje bezbednosti;
31. obezbedi da se mediji koji sadrže lične, kriptografske ili druge poverljive informacije skladište, prenose i uništavaju na siguran način;
32. obezbedi zaštitu kriptografskog materijala od neovlašćene izmene;
33. pouzdajućim stranama omogući proveru identiteta putem „OAuth" protokola u skladu sa standardom RFC 6749 „The OAuth 2.0 Authorization Framework".
34. upoznavanje korisnika sa uslovima pružanja usluge i Politikom privatnosti i pribavljanja saglasnosti za obradu podataka o ličnosti;

35. obavljanje provere identiteta podnositaca zahteva u skladu sa procedurom provere identiteta koja je opisana u Praktičnim pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Politici pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA);

36. prijem zahteva za izdavanje sredstva "Šema PKSCA" u skladu sa Politikom pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktičnim pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)

37. izdavanje sredstva za aktivaciju „Šema PKSCA" u skladu sa Praktičnim pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA);

38. obavljanje svih procedura u skladu sa praksom, procedurama i osnovnim dokumentima rada pružaoca usluge.

6.3. Obaveze i odgovornosti korisnika

Korisnici su u obavezi da:

1. upoznaju, razumeju i poštuju Opšte uslove pružanja usluge sa kojima su se saglasili u postupku izdavanja sredstva „Šema PKSCA", kao i Politiku pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktična pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) koja su publikovana od strane pružaoca usluge;
2. omoguće pružaocu usluge da izvrši proveru njihovog identiteta;
3. obezbede tačne i precizne informacije u svojoj komunikaciji sa pružaocem usluge;
4. se uzdrže od narušavanja integriteta sredstva „Šema PKSCA", narušavanja tajnosti faktora autentikacije, i proizvodnja neispravnih sredstava „Šema PKSCA"; Korisnik mora čuvati tajnost faktora autentikacije, osigurati kontrolu nad svojom uređajem, aplikacijom PKSCA i ne sme ih deliti sa drugim licima ili subjektima;
5. izdato sredstvo elektronske identifikacije „Šema PKSCA" koriste samo za legalne i autorizovane svrhe, u skladu sa Opštim uslovima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politikom pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske

identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktičnim pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA);

6. obavestite pružaoca usluge o promeni ranije dostavljene informacije koja se odnosi na ime, prezime, JMBG, EBS ili broj putne isprave;
7. prekinu korišćenje sredstva „Šema PKSCA“ ukoliko je bilo koja ranije dostavljena informacija o imenu, prezimenu, JMBG-u, EBS-u ili putnoj ispravi, postala nevalidna;
8. koriste samo jedno sredstvo „Šema PKSCA“;
9. koriste bezbedne uređaje i internet pretraživače za autentikaciju sredstvom;
10. na svaki način spreče kompromitaciju, objavljivanje, i neautorizovano korišćenje mobilne aplikacije PKSCA;
11. u najkraćem roku obavestite pružaoca usluge i zatraže suspenziju odnosno opoziv sredstva „Šema PKSCA“ u slučaju događaja koji utiče na integritet sredstva, ili sumnje na moguću zloupotrebu ili neovlašćenu upotrebu sredstva „Šema PKSCA“
12. obavestite pružaoca usluge ukoliko korišćenjem svog sredstva „Šema PKSCA“ nisu u mogućnosti da se autentikuju, odnosno prijave na portalu Moje eUsluge.

Za svaku štetu nastalu usled gubitka, neovlašćene ili nepravilne upotrebe sredstva elektronske identifikacije „Šema PKSCA“, ili nepoštovanja Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) od strane korisnika, odgovornost snosi korisnik.

6.4. Obaveze i odgovornosti pouzdajućih strana

Pouzdajuće strane dužne su da korisniku autentikovanom putem Portala Moje eUsluge sredstvom elektronske identifikacije "Šema PKSCA" omoguće pristup i korišćenje elektronskih usluga iz njihove nadležnosti koje su dostupne na osnovu identifikacije i autentikacije sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti.

Pouzdajuće strane su dužne da se upoznaju sa Politikom pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktičnim pravilima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA).

7. Dozvoljena upotreba

Sredstvo elektronske identifikacije "Šema PKSCA" osnovnog nivoa pouzdanosti vrste elektronski sertifikat na mobilnom uređaju se može koristiti za:

- pristup i uređivanje korisničkog profila;
- pristup i korišćenje elektronskih usluga pouzdajućih strana koje su dostupne na osnovu autentikacije sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti;

8. Provera identiteta

Pružalač usluge definiše i primenjuje dokumentovana praktična pravila i procedure u cilju autentikacije identiteta podnosioca zahteva u postupku izdavanja sredstva elektronske identifikacije.

Proveru identiteta obavlja pružalač usluge, odnosno odgovarajuće registraciono telo za potrebe pružaoca usluge, i u skladu sa procedurama rada Sertifikacionog tela Privredne komore Srbije.

Tačnost i celovitost podataka lica kome se sredstvo „Šema PKSCA“ izdaje se ustanavljava na jedan od sledećih načina:

1. Nakon podnetog zahteva vrši se identifikacija podnosioca uvidom u dokument koji je unet u zahtevu za podnošenje zahteva. Lična karta, lična karta stranca ili putna isprava moraju biti izdati od strane nadležnog tela.
2. Na portalu Moje eUsluge, na osnovu autentikacije kvalifikovanim elektronskim sertifikatom čiji je izdavalac upisan u Registar pružalaca kvalifikovanih usluga od poverenja za uslugu izdavanja kvalifikovanog sertifikata za elektronski potpis (KES) pod uslovom da sertifikat sadrži JMBG, EBS lica ili broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident. Imaocima KES-a se omogućava da se registruju kvalifikovanim elektronskim sertifikatom na Portalu Moje eUsluge i samostalno izvrše izdavanje parametara za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA“.

9. Procedura registracije

Procedura registracije obavlja se elektronskim putem podnošenjem zahteva, uz moguće korišćenje kvalifikovanog elektronskog sertifikata. U proceduri registracije dostavljaju se sledeći podaci:

- Ime i prezime,
- Jedinstveni matični broj građana – JMBG, ukoliko je lice državljanin Republike Srbije,
- Broj lične karte- ukoliko je lice državljanin Republike Srbije,

- Datum isteka lične karte - ukoliko je lice državljanin Republike Srbije,
- Datum rođenja,
- Broj telefona,
- Evidencijski broj stranca – EBS, ukoliko je lice strani državljanin,
- Broj putne isprave, ukoliko je lice nerezident,
- Datum isteka putne isprave, ukoliko je lice nerezident,
- Adresa elektronske pošte, koja će predstavljati korisničko ime,
- Podatak o prebivalištu podnosioca zahteva.

Korisniku koji se registruje elektronskim putem, se u proceduri registracije kvalifikovanim elektronskim sertifikatom (KES) ime, prezime i JMBG, EBS, broj putne isprave, automatski očitavaju sa KES-a i imalac KES-a ne može menjati očitane podatke.

Korisnik koji izabere da se registruje KES-om nakon registracije može u svakom momentu, autentikovan KES-om, putem svog korisničkog naloga na Portalu Moje eUsluge, samostalno kreirati lozinku koju će koristiti uz registrovano korisničko ime, i/ili izdati sebi parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA”, i na taj način sebi obezbediti sredstva „PKSCA” i/ili „Šema PKSCA”.

Ukoliko lice ne poseduje kvalifikovani elektronski sertifikat, zahtev podnosi online na portalu Moje eUsluge, gde je potrebno da isprati sve korake u skladu sa uputstvom.

9.1. Ime i prezime

Lično ime mora biti ispravno uneto i podložno verifikaciji dokumentom koji se daje na uvid - ličnom kartom, ličnom kartom stranca ili putnom ispravom. Dokument na osnovu kog se vrši verifikacija registrovanog imena i prezimena korisnika mora biti izdat od strane nadležnog tela.

U proceduri registracije elektronskim putem na osnovu autentikacije sredstvom elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti (KES koji sadrži JMBG, EBS ili broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident), nije potrebna dodatna verifikacija ličnog imena.

Pružalač usluge ne izdaje sredstvo „Šema PKSCA” anonimnim podnosiocima zahteva, niti licima koja svoje ime i prezime ne verifikuju KES-om koji sadrži JMBG, EBS ili broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident, ili ličnom kartom, ličnom kartom stranca ili putnom ispravom izdatom od strane nadležnog tela.

Ime i prezime korisnika obuhvaćeni su skupom podataka o identitetu autentikovanog korisnika koji se prosleđuje pouzdajućoj strani.

9.2. Jedinstveni matični broj građana (JMBG)

Državljeni Republike Srbije moraju u proceduri registracije dostaviti svoj JMBG koji predstavlja jedinstveni identifikator korisnika da je državljanin Republike Srbije i koristi se pri pružanju usluge.

Pružalac usluge ne izdaje sredstvo „Šema PKSCA“ licima koja svoj JMBG ne mogu verifikovati KES-om, ili ličnom kartom ili putnom ispravom izdatom od strane nadležnog tela Republike Srbije.

JMBG je obuhvaćen skupom podataka o identitetu autentikovanog korisnika koji se prosleđuje pouzdajućoj strani.

9.3. Broj lične karte i datum isteka lične karte

Državljeni Republike Srbije moraju u proceduri registracije dostaviti broj lične karte koja je izdata od strane nadležnog tela Republike Srbije.

Državljeni Republike Srbije moraju u proceduri registracije dostaviti datum isteka lične karte koja je izdata od strane nadležnog tela Republike Srbije.

9.4. Datum rođenja

Državljeni Republike Srbije moraju u proceduri registracije dostaviti datum rođenja.

9.5. Broj telefona

Državljeni Republike Srbije moraju u proceduri registracije dostaviti svoj broj telefona.

9.6. Evidencijski broj stranca (EBS)

Strani državljeni kojima je odobreno stalno nastanjenje u Republici Srbiji moraju u proceduri registracije dostaviti svoj EBS.

EBS predstavlja jedinstveni identifikator korisnika koji je strani državljanin i koristi se pri pružanju usluge.

Pružalac usluge ne izdaje sredstvo „Šema PKSCA“ licima koja svoj EBS ne mogu verifikovati KES-om koji sadrži EBS, ili ličnom kartom stranca izdatom od strane nadležnog tela Republike Srbije.

EBS je obuhvaćen skupom podataka o identitetu autentikovanog korisnika koji se prosleđuje pouzdajućoj strani.

9.7. Broj putne isprave – nerezidenti i datum isteka putne isprave

Strani državljeni moraju u proceduri registracije dostaviti svoj broj putne isprave, i datum isteka putne isprave.

Broj putne isprave predstavlja jedinstveni identifikator korisnika koji je strani državljanin i koristi se pri pružanju usluge.

Pružalac usluge ne izdaje sredstvo „Šema PKSCA“ licima koja svoj broj putne isprave ne mogu verifikovati KES-om koji sadrži broj putne isprave, ili putnom ispravom koja je izdata od nadležnog tela.

Broj putne isprave je obuhvaćen skupom podataka o identitetu autentikovanog korisnika koji se prosleđuje pouzdajućoj strani.

9.8. Adresa elektronske pošte

Adresa elektronske pošte predstavlja korisničko ime korisnika sredstva „Šema PKSCA“.

Korisničko ime nije tajni podatak.

Parametri za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA“ se izdaju isključivo licu na koje je podnet zahtev. U proceduri izdavanja sredstva „Šema PKSCA“ lice klikom na link za uspostavu naloga koji dobija u poruci od portala Moje eUsluge verifikuje da lice zaista ima kontrolu nad elektronskim poštanskim sandučićem sa čijom je adresom izvršio registraciju i koja će predstavljati njegovo korisničko ime na portalu Moje eUsluge.

Link za uspostavu naloga aktivan je 12 (dvanaest) sati po prispeću. Ukoliko lice ne izvrši uspostavu naloga nakon ovog vremena, potrebno je da se obrati Sertifikacionom telu Privredne komore Srbije putem on line aplikacije Helpdesk, kako bi operater izvršio ponovno slanje linka za uspostavu naloga na adresu elektronske pošta koja je uneta u okviru zahteva za registraciju.

Adresa elektronske pošte korisnika, koja je ujedno i korisničko ime, obuhvaćena je skupom podataka koji se prosleđuje pouzdajućoj strani.

9.9. Podatak o prebivalištu

Podatak o prebivalištu podnosioca zahteva se unosi. Ovaj podatak nije obuhvaćen skupom podataka koji se šalju pouzdajućoj strani.

10. Uslovi i način izdavanja sredstva "Šema PKSCA"

Sredstvo elektronske identifikacije "Šema PKSCA" se izdaje na zahtev fizičkim licima sa navršenih 16 godina, državljanima Republike Srbije i stranim državljanima sa dozvolom za privremeni boravak ili stalno nastanjenje, kao i nerezidentima na osnovu putne isprave.

Postupak se može realizovati elektronskim putem, putem portala Moje eUsluge , koji je dostupan na adresi <https://id.eusluge.rs/>, uz korišćenje kvalifikovanog elektronskog sertifikata ili sredstva za autentikaciju registrovanog kao sredstvo osnovnog nivoa, ili podnošenjem zahteva na internet adresi <https://id.usluge.rs/>.

Postupak izdavanja sredstva "Šema PKSCA" sastoji se od procedure podnošenja zahteva (provera identiteta podnosioca zahteva i registracija), odobrenja (izdavanja parametara za aktivaciju), nakon čega aktivaciju sredstva „Šema PKSCA" vrši sam korisnik.

Da bi „Šema PKSCA" bio izdat, neophodno je da budu ispunjeni sledeći uslovi:

- lice je pozitivno identifikovano i njegov identitet je potvrđen.
- lice ima navršenih 16 godina i državljanin je Republike Srbije, strani državljanin kome je odobreno stalno nastanjenje ili privremeni boravak, ili nerezident.
- lice poseduje važeću ličnu kartu, ličnu kartu stranca ili putnu ispravu izdatu od strane nadležnog tela, i podnelo ju je na uvid, ili je autentikovano kvalifikovanim elektronskim sertifikatom na portalu Moje eUsluge.
- podaci koje je lice navelo prilikom registracije su istiniti.
- lice ne poseduje prethodno izdato, aktivno ili suspendovano sredstvo "Šema PKSCA".
- lice je potvrdilo saglasnost sa Opštim uslovima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politikom privatnosti i procedurom obrade podataka o ličnosti.

11. Uspostava naloga

Uspostavu naloga "Šema PKSCA" vrši sam korisnik na osnovu izdatih parametara.

Kako bi uspešno uspostavio nalog, potrebno je da podnositelj zahteva preuzme i instalira aplikaciju eUsluge na svoj mobilni uređaj. Android korisnici aplikaciju preuzimaju putem Google Play Store-a, a iOS korisnici putem App Store-a.

Mobilna aplikacija služi za dvofaktorsku autentikaciju korisnika na portal Moje eUsluge, kao i pri korišćenju kvalifikovanih usluga sa ovog portala.

12. Obaveštavanje korisnika

12.1. Obaveštenje o odobrenju i odbijanju zahteva

Na adresu elektronske pošte, korisnici će dobiti informaciju o odobrenju ili odbijanju zahteva.

U momentu odobrenja zahteva, ovlašćeno lice pokreće proceduru izdavanja parametara za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA”.

Korisnik autentikovan kvalifikovanim elektronskim sertifikatom putem svog korisničkog naloga na portalu Moje eUsluge sebi izdaje parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA”, nakon čega samostalno vrši aktivaciju. Smatra se da je u momentu uspešne aktivacije sredstva „Šema PKSCA” upoznat sa činjenicom da od tog momenta može koristiti sredstvo „Šema PKSCA”.

12.2. Obaveštenje o aktivaciji sredstva „Šema PKSCA”

Na adresu elektronske pošte, korisnici će dobiti informaciju o aktivaciji sredstva „Šema PKSCA”.

Korisnik autentikovan kvalifikovanim elektronskim sertifikatom putem svog korisničkog naloga na portalu Moje eUsluge sebi izdaje parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA”, nakon čega samostalno vrši aktivaciju. Smatra se da je u momentu uspešne aktivacije sredstva „Šema PKSCA” upoznat sa činjenicom da od tog momenta može koristiti sredstvo „Šema PKSCA”.

13. Autentikacija

„Šema PKSCA“ se sastoji od korisničkog imena (adresa elektronske pošte) i lozinke (faktor autentikacije, poznata isključivo korisniku).

U svrhu autentikacije, korisnik pristupa portalu Moje eUsluge direktno, na internet adresi <https://moje.eusluge.rs/>, ili se preusmerava na portal Moje eUsluge sa softverskog rešenja pouzdajuće strane, kako bi izvršio prijavu.

Korisnik inicira upotrebu sredstva elektronske identifikacije „Šema PKSCA“ na portalu Moje eUsluge tako što upisuje svoje korisničko ime i lozinku.

Autentikacija sredstvom „Šema PKSCA“ se obavlja tako što korisnik odabere osnovnu opciju za prijavljivanje. Tom prilikom će mu biti omogućena isključivo validacija elektronski potpisanih dokumenata.

Portal Moje eUsluge koristi bezbedne mehanizme autentikacije, i povezanim softverskim rešenjima prosleđuje skup podataka o autentikovanom korisniku koji obuhvata ime i prezime, jedinstveni matični broj građana (JMBG) evidencijski broj stranca (EBS), broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident, i adresu elektronske pošte, i nivo pouzdanosti sredstva kojim se korisnik autentikovao.

Pružalač usluge obezbeđuje pouzdanu proveru sredstva „Šema PKSCA“ i njegove valjanosti prilikom otkrivanja ličnih identifikacionih podataka korisnika putem dinamičke autentikacije i obezbeđuje zaštitne kontrole za proveru sredstva „Šema PKSCA“ prilikom procesa autentikacije kako bi onemogućio ugrožavanje mehanizama autentikacije, kao što je otkrivanje faktora autentikacije, neovlašćeni pristup, neovlašćeno presretanje i drugi vidovi ugrožavanja.

14. Operativni zahtevi u vezi sa životnim ciklusom sredstva „Šema PKSCA“

14.1. Zahtev za izdavanje sredstva „Šema PKSCA“

14.1.1. Proces podnošenja zahteva za izdavanje sredstva „Šema PKSCA“

Zahtev za izdavanje sredstva elektronske identifikacije „Šema PKSCA“ može podneti fizičko lice sa navršenih 16 godina, državljanin Republike Srbije, strani državljanin sa dozvolom za stalno nastanjenje ili privremeni boravak, nerezident sa putnom ispravom u skladu sa postupkom izdavanja koji je opisan u ovom dokumentu.

„Šema PKSCA“ se može izdati isključivo licu koje ne raspolaze sredstvom „Šema PKSCA“. U postupku izdavanja sredstva „Šema PKSCA“, korisničko ime vezuje se za jedinstveni matični broj građana (JMBG), evidencijski broj stranog državljanina (EBS) ili broj putne isprave

ukoliko je u pitanju nerezident, tako da jedno lice može biti korisnik samo jednog sredstva „Šema PKSCA”.

„Šema PKSCA” se ne može izdati licu kome je sredstvo „Šema PKSCA” suspendovano.

„Šema PKSCA” se može ponovo izdati licu kome je ranije izdato sredstvo „Šema PKSCA” opozvano.

14.1.2. Proces dostavljanja zahteva za izdavanja sredstva „Šema PKSCA”

Zahtev za dostavljanje sredstva za izdavanje sredstva “Šema PKSCA” vrši se popunjavanjem zahteva na internet adresi <https://id.eusluge.rs>

Podnositelj zahteva omogućava ovlašćenom licu sertifikacionog, odnosno registracionog tela da izvrši proveru njegovog identiteta fizičkom identifikacijom uz uvid u važeću ličnu kartu, ličnu kartu stranca ili putnu ispravu.

U proceduri izdavanja parametara za aktivaciju „Šema PKSCA” koja se vrši putem korisničkog naloga na osnovu registracije i autentikacije kvalifikovanim elektronskim sertifikatom, korisnik samostalno sebi izdaje parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA”.

14.1.3. Obrada zahteva za izdavanje sredstva „Šema PKSCA”

Nakon podnetog zahteva, pokreće se procedura obrade zahteva za izdavanje sredstva „Šema PKSCA”. Ovlašćeno lice proverava podatke o podnosiocu i vrši odobrenje zahteva. Na adresu elektronske pošte podnosioca zahteva stiže obaveštenje o uspešno obrađenom zahtevu sa informacijom da je potrebno da se lice fizički identificuje. Ovlašćeno lice fizički identificuje podnosioca zahteva, vrši uvid u važeću ličnu kartu, ličnu kartu stranca ili putnu ispravu, i vrši odobravanje korisničkog profila podnosioca zahteva. Informaciju o tome podnositelj zahteva dobija na adresu elektronske pošte zajedno sa linkom za uspostavu naloga.

Ukoliko podnositelj poseduje kvalifikovani elektronski sertifikat, korisnik samostalno sebi izdaje parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA”.

Kompletna obrada zahteva u proceduri izdavanja parametara za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA” vrši se istovremeno sa podnošenjem zahteva.

Da bi „Šema PKSCA” bio izdat, neophodno je da budu ispunjeni sledeći uslovi:

- lice je pozitivno identifikovano i njegov identitet je potvrđen.
- lice ima navršenih 16 godina i državljanin je Republike Srbije, strani državljanin kome je odobreno stalno nastanjenje ili nerezident.

- lice poseduje važeću ličnu kartu, ličnu kartu stranca ili putnu ispravu izdatu od strane nadležnog tela, i podnelo ju je na uvid, ili je autentikovano kvalifikovanim elektronskim sertifikatom na portalu Moje eUsluge.
- podaci koje je lice navelo prilikom registracije su istiniti.
- lice ne poseduje prethodno izdato, aktivno ili suspendovano sredstvo "Šema PKSCA".
- lice je potvrdilo saglasnost sa Opštim uslovima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politikom privatnosti i procedurama za obradu podataka o ličnosti.

14.2.2. Obaveštenje korisnika o izdatom sredstvu „Šema PKSCA“

Korisnik će na adresu svoje elektronske pošte koje je uneo u zahtevu dobiti informaciju o svakom koraku uspostave naloga i odobrenja sredstva „Šema PKSCA“. Smatra se da je u momentu uspešne uspostave sredstva „Šema PKSCA“ upoznat sa činjenicom da od tog momenta može koristiti sredstvo „Šema PKSCA“.

U proceduri za izdavanje sredstva „Šema PKSCA“, korisnik autentikovan kvalifikovanim elektronskim sertifikatom putem svog korisničkog naloga na portalu Moje eUsluge sebi izdaje parametre za aktivaciju sredstva „Šema PKSCA“, nakon čega sam vrši aktivaciju. Smatra se da je u momentu uspešne aktivacije sredstva „Šema PKSCA“ upoznat sa činjenicom da od tog momenta može koristiti sredstvo „Šema PKSCA“.

14.3. Obnavljanje sredstva „Šema PKSCA“

Sredstvo „Šema PKSCA“ se izdaje na period od pet godina, i njegovo obnavljanje se vrši tako što korisnik dobije informaciju (notifikaciju) na mobilnoj aplikaciji da je izvršena obnova sa upitom da istu odobri.

14.4. Modifikacija sredstva „Šema PKSCA“

Ukoliko korisnik promeni uređaj, korisnik mora zatražiti od pružaoca usluge slanje elektronske pošte za uspostavu naloga.

U slučaju da je došlo do promene nekog od sledećih podataka korisnika: ime, prezime, JMBG, EBS ili broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident, potrebno je da korisnik u najkraćem roku kontaktira pružaoca usluge putem HelpDesk tiketing servisa <https://helpdesk.pkscsa.rs/>.

14.5. Suspenzija

Suspenziju sredstva "Šema PKSCA" može zatražiti sam korisnik, ovlašćeno lice pružaoca usluge, organ nadležan za zaštitu podataka, sud, tužilaštva, institucije koje vrše kriminalne istrage, ili bilo koja pouzdajuća strana u slučaju sumnje u identitet lica ili zloupotrebu sredstva (nepoštovanje Opštih uslova).

14.5.1. Opoziv

Na osnovu odgovarajućeg zahteva od strane samog korisnika ili ovlašćenog pružaoca usluge, pružalač usluge vrši opoziv izdatog sredstva "Šema PKSCA".

Opoziv sredstva "Šema PKSCA" može zatražiti sam korisnik, ovlašćeno lice pružaoca usluge, organ nadležan za zaštitu podataka, sud, tužilaštva, institucije koje vrše kriminalne istrage, ili bilo koja pouzdajuća strana u slučaju sumnje u identitet lica ili zloupotrebu sredstva (nepoštovanje Opštih uslova).

14.5.2. Ponovna aktivacija

Opozvano sredstvo elektronske identifikacije nije moguće reaktivirati, ali korisnik opozvanog sredstva u svakom trenutku može ponovo pokrenuti postupak za izdavanje sredstva elektronske identifikacije "Šema PKSCA" u skladu sa procedurama izdavanja. Za ponovnu aktivaciju suspendovanog sredstva "Šema PKSCA" potrebno je podneti zahtev za ponovnu uspostavu naloga.

15. Administriranje Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politike privatnosti i Praktičnih pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)

Pružalač usluge usvaja i primenjuje Opšte uslove pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (Opšti uslovi), Politiku pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)i Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), u skladu sa propisima i domaćim i međunarodnim standardima u oblasti elektronske identifikacije, kao i Politiku privatnosti u skladu sa propisima Republike Srbije.

Opšte uslove pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije "Šema PKSCA" (Opšti uslovi), Politiku pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Politiku privatnosti, pružalač usluge objavljuje na internet adresi <http://v3.pksc.rs/>.

Pružalač usluge u postupku izdavanja sredstva elektronske identifikacije "Šema PKSCA", osigurava da podnositelj zahteva bude upoznat sa Opštim uslovima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), u kojima su definisani uslovi korišćenja usluge, način upotrebe sredstva, propisi i pravila koja se odnose na korišćenje usluge, sva ograničenja, informacije o nivou pouzdanosti šeme "Šema PKSCA", informacije o rizicima od eventualne zloupotrebe odnosno neistinitog predstavljanja i merama koje korisnik treba da preduzme radi bezbednog korišćenja sredstva "Šema PKSCA", kao i informacije o eventualnim naknadama za korišćenje usluge.

Pružalač usluge upoznaje podnosioca zahteva sa Politikom privatnosti i pribavlja saglasnost korisnika za obradu podataka o ličnosti, i u svemu postupa saglasno zakonu kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Pružalač usluge ima pravo jednostrane izmene Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politike pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Praktičnih pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)i Politike privatnosti, ali uspostavlja politike i postupke kako bi osigurao da korisnik bude pravovremeno i pouzdano informisan o promenama Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Politike zaštite privatnosti. Obaveštenje o izmeni se objavljuje na internet adresi <http://v3.pksc.rs/>.

Pružalac usluge odgovoran je za periodičan pregled i ažuriranje, kao i vanredne promene odgovarajućih odredbi koje proističu iz eventualnih promena u zakonskoj regulativi ili tehničkim karakteristikama sredstva elektronske identifikacije "Šema PKSCA".

16. Vođenje evidencije i čuvanje zapisa

Zapisi o izdatim sredstvima "Šema PKSCA", i podaci vezani za proveru identiteta, čuvaju se na bezbedan način, najmanje 10 godina po izdavanju, za potrebu revizije, istrage u slučaju kršenja bezbednosti informacija i za potrebe zadržavanja podataka.

Pružalac usluge vodi evidenciju o korišćenju sredstva elektronske identifikacije i čuva podatke iz evidencije za potrebe revizije, istrage u slučaju kršenja bezbednosti informacija i za potrebe zadržavanja podataka, u skladu sa zakonom. Skup podataka koji se prikupljaju može obuhvatiti:

- ime,
- prezime,
- jedinstveni matični broj građana (JMBG), evidencijski broj stranaca (EBS) ili broj putne isprave ukoliko je reč o nerezidentu,
- adresu elektronske pošte,
- mesto prebivališta,
- istoriju zatraženih i pouzdajućim stranama odnosno uslugama poslatih podataka o korisniku, uključujući podatke o nivou pouzdanosti sredstva kojim se korisnik autentikovao.

Pružalac usluge evidentira i čuva informacije o značajnim događajima vezanim za svoj operativni rad i bezbednosne pretpostavke registrovane šeme "Šema PKSCA".

U evidencije koje se odnose na pružanje usluge elektronske identifikacije i šeme "Šema PKSCA" se ugrađuje pouzdana informacija o tačnom vremenu iz izvora referentnog vremena koje je odredilo nadležno ministarstvo.

Svi zapisi se arhiviraju i čuvaju na bezbedan način, što podrazumeva da se obezbeđuje zaštita od neovlašćenog uvida, zaštita od modifikacije i zaštita od kvarenja karakteristika medijuma protekom vremena.

17. Organizacioni uslovi

Pružalac usluge obezbeđuje adekvatan broj ovlašćenih lica, angažovanih lica i izvođača za primereno obavljanje usluge, što podrazumeva poslove kao što su uspostavljanje, razvoj i

funkcionisanje portala Moje eUsluge i podržavajuće infrastrukture, prijem zahteva za izdavanje sredstva, provera identiteta i registracija korisnika, opoziv, suspenzija i ponovna aktivacija sredstva, korisnička podrška, izrada uputstava, obuke, vođenje evidencije, administriranje Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), Politike pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA)i Praktičnih pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA), i dr.

Pružalac usluge obezbeđuje da su ovlašćena lica i izvođači tehnološki i profesionalno kompetentni, obučeni i kvalifikovani za poslove koji se odnose na uslugu elektronske identifikacije i šemu elektronske identifikacije „Šema PKSCA”.

Pružalac usluge obezbeđuje inicijalnu obuku za svoje zaposlene i ovlašćena lica u registracionim telima, kao i periodične obuke u cilju održavanja kontinuiteta i ažurnosti znanja zaposlenih i u slučaju promene procedura. Za potrebe obuka izrađuje se dokumentacija i stavlja na raspolaganje ovlašćenim licima.

Izvođači i ovlašćena lica registracionih tela su subjekti istih procedura i uslova poverljivosti kao i ovlašćena lica pružaoca usluge.

18. Fizički pristup

Pružalac usluge implementira odgovarajuće mehanizme fizičke kontrole u svojim prostorijama. Prostorije pružaoca usluge nalaze se na adresi Resavska 13-15, Beograd, bezbedne su i locirane u prostoru koji odgovara potrebama izvršenja operacija visoke bezbednosti. Pružalac usluge obezbeđuje neposredan nadzor i zaštitu objekata koji se upotrebljavaju za pružanje usluga, od štete uzrokovane vremenskim uslovima, neovlašćenim pristupom i drugim uzrocima koji mogu uticati na bezbednost usluge.

Pružalac usluge obezbeđuje da u objektima koji se koriste za pružanje usluge pristup područjima u kojima se nalaze ili se obrađuju lični, kriptografski ili drugi poverljivi podaci mogu imati samo ovlašćena zaposlena lica ili podizvođači.

19. Plan završetka rada

Pre nego što prekine pružanje usluge elektronske identifikacije i šeme „Šema PKSCA”, pružalac usluge:

1. Obaveštava korisnike sredstva „Šema PKSCA” o nameri da prestane sa pružanjem usluge.
2. Opoziva sva izdata sredstva „Šema PKSCA” i bez saglasnosti korisnika.

3. Obaveštava o opozivu sve korisnike opozvanih sredstava.
4. Obezbeđuje nastavak čuvanja zapisa i podataka koje čuva u skladu sa propisima, Politikom pružanja usluge i Praktičnim pravilima.
5. Ukoliko je moguće, obezbeđuje odgovarajuće mere obezbeđenja sukcesije u smislu ponovnog izdavanja sredstva istog nivoa pouzdanosti od strane sukcesora koji nastavlja pružanje usluge i koji poštuje istu ili bitno sličnu Politiku pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti - Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Praktična pravila pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA).“

20. Nezavisne interne revizije

U cilju usklađenosti usluge sa relevantnom politikom, pružalac usluge vrši periodične nezavisne interne revizije kojima su obuhvaćeni svi aspekti i procedure pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema PKSCA“. Nezavisne interne revizije se ne mogu sprovoditi ređe od jednom u toku kalendarske godine.

21. Bezbednost informacija

Pružalac usluge uspostavlja sistem upravljanja bezbednošću informacija u cilju upravljanja rizicima koji se odnose na bezbednost informacija.

Pružalac usluge uspostavlja tehničke i bezbednosne kontrole za upravljanje rizicima za bezbednost usluga elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema PKSCA“ kojima se štiti poverljivost, celovitost i dostupnost informacija koje se obrađuju.

Pružalac usluge osigurava kontinuiranu bezbednost informacija i otpornost sistema na promene nivoa rizika, incidente i kršenje bezbednosti.

22. Mrežne bezbednosne kontrole

Pružalac usluge obezbeđuje zaštitu elektronskih komunikacionih kanala koji se upotrebljavaju za razmenu ličnih ili poverljivih informacija od neovlašćenog pristupa,

neovlašćenog presretanja, neovlašćenog korišćenja i drugih načina ugrožavanja. Pružalac usluge primenjuje visok nivo sistema mrežne bezbednosti uključujući sisteme za upravljanje tokovima mrežnog saobraćaja (firewall uređaji) i sistema za prevenciju i zaštitu od napada.

23. Zaštita kriptografskog materijala

Pružalac usluge ograničava pristup kriptografskom materijalu na ovlašćena lica i aplikacije za koje se taj pristup izričito zahteva, štiti poverljivi kriptografski materijal od neovlašćene izmene, i obezbeđuje da se takav materijal nikad kontinuirano ne čuva u formatu običnog nekriptovanog teksta.

Pružalac usluge obezbeđuje da se mediji koji sadrže lične kriptografske ili druge poverljive informacije skladiše, prenose i uništavaju na siguran način.

24. Interoperabilnost

Pružalac usluge elektronske identifikacije pouzdajućim stranama omogućava proveru identiteta putem „OAuth“ protokola u skladu sa standardom RFC 6749 „The OAuth 2.0 Authorisation Framework“.

25. Zaštita podataka o ličnosti

Prikupljanje, obrada i korišćenje podataka o ličnosti vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i u cilju pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije „Šema PKSCA“.

Sredstvo „Šema PKSCA“ se izdaje isključivo licu koje je upoznato i saglasno sa Opštim uslovima pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme „Šema PKSCA“ i Politikom privatnosti, i koje je potvrdilo svoju saglasnost za obradu podataka o ličnosti.

Prihvatanjem Opštih uslova pružanja usluge elektronske identifikacije i šeme elektronske identifikacije osnovnog nivoa pouzdanosti – Sertifikaciono telo Privredne komore Srbije (Šema PKSCA) i Politike privatnosti korisnik potvrđuje svoju saglasnost da pružalac usluge u cilju

pružanja usluge elektronske identifikacije korisniku vodi evidenciju o korisniku i korišćenju sredstva „Šema PKSCA“. Skup ličnih podataka korisnika koji se prikupljaju može obuhvatiti:

- ime,
- prezime,
- jedinstveni matični broj građana (JMBG), evidencijski broj stranaca (EBS) ili broj putne isprave ukoliko je reč o nerezidentu,
- adresu elektronske pošte,
- mesto prebivališta,
- istoriju zatraženih i pouzdajućim stranama odnosno uslugama poslatih podataka o korisniku, uključujući podatke o nivou pouzdanosti sredstva elektronske identifikacije kojim se korisnik autentikovao.

Pružalac usluge prosleđuje skup podataka o korisniku pouzdajućoj strani. Skup podataka može obuhvatiti ime i prezime, JMBG, EBS, broj putne isprave ukoliko je u pitanju nerezident, adresu elektronske pošte, i nivo pouzdanosti sredstva elektronske identifikacije kojim se korisnik autentikovao na Portalu Moje eUsluge.

Pružalac usluge garantuje korisniku da će se njegovi lični podaci koristiti u skladu sa propisima iz oblasti zaštite podataka o ličnosti, i da integritet i poverljivost ličnih podataka ni na koji način neće biti ugroženi.

Pružaocu usluge i pouzdajućoj strani nije poznata lozinka sredstva. Ova lozinka je poznata isključivo korisniku.

Korisnik čiji su podaci o ličnosti predmet obrade, ima pravo da zahteva pristup, ispravku, brisanje, prenosivost i ograničenje obrade i da podnese prigovor na obradu ličnih podataka koji se odnose na njega, ako su za to ispunjeni uslovi propisani zakonom iz oblasti zaštite ličnih podataka.

Istorija dokumenta

Verzija	Datum	Opis	Autor
1.0	19.03.2024.	Radna verzija	Jelena Berdić
1.1	24.06.2024.	Radna verzija	Jelena Berdić

Odobrenje dokumenata

Ime i prezime	Radno mesto	Potpis	Datum
Dušan Berdić	Rukovodilac Sertifikacionog tela		24.06.2024.